

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/171

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 12. rujna 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/171*65-19-02**Hs

P.Z. br. 738

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 12. rujna 2019. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tomu Medveda, ministra hrvatskih branitelja, Ivana Malenicu, ministra uprave, Nevenku Benić i Ivana Vukića, državne tajnike u Ministarstvu hrvatskih branitelja, Darka Nekića, Katicu Prpić i Josipu Rimac, državne tajnike u Ministarstvu uprave, te doc. dr. sc. Mladena Nakića, pomoćnika ministra uprave.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/100

Urbroj: 50301-29/09-19-2

Zagreb, 12. rujna 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tomu Medveda, ministra hrvatskih branitelja, Ivana Malenicu, ministra uprave, Nevenku Benić i Ivana Vukića, državne tajnike u Ministarstvu hrvatskih branitelja, Darka Nekića, Katicu Prpić i Josipu Rimac, državne tajnike u Ministarstvu uprave, te doc. dr. sc. Mladena Nakića, pomoćnika ministra uprave.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA
O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA
I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKLONA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA
O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA
I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i u odredbi članka 58. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROISTEĆI**

Problemi koji zahtijevaju donošenje ovoga Zakona je jedinstvenost pravnog sustava Republike Hrvatske, s obzirom da je Zakon o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 66/19) na snazi od 18. srpnja 2019. godine. Zakon o sustavu državne uprave donijet je u cilju provedbe Nacionalnog programa reformi 2019., u okviru reformskog prioriteta „Unaprjeđenje javne uprave“ koji uključuje mjeru „Decentralizacija i racionalizacija“, a imajući u vidu:

- fragmentiranu i neracionalnu strukturu državne uprave (za obavljanje poslova državne uprave na području županija ustrojeni su uredi državne uprave kao multifunkcionalna prvostupanjaska tijela državne uprave koja obavljaju poslove iz različitih upravnih područja za koja su nadležna različita ministarstva (ustrojeno je 20 ureda državne uprave sa 91 ispostavom i 302 matična ureda). Istovremeno je za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti središnjih tijela državne uprave u županijama, gradovima i općinama ustrojeno ukupno 1299 područnih jedinica središnjih tijela državne uprave i njihovih ispostava
- nepostojanje utvrđenih kriterija za povjeravanje poslova državne uprave jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama s javnim ovlastima niti postojanje utvrđenih funkcija i poslova koji im se mogu povjeriti, što pridonosi neuređenosti i nepreglednosti sustava.

Izrada predmetnog Zakona potrebna je radi uspostave jedinstvenog pravnog poretka Republike Hrvatske, budući da je stupio na snagu Zakon o sustavu državne uprave. Potrebno je uspostaviti koherentan normativni okvir, kojim se na logički dosljedan i cjelovit način uređuje sustav državne uprave. Potrebno je ukloniti postojeće nelogičnosti ustrojstva, redefinirati institucije i razine koje trebaju obavljati određeni stupanj i određenu vrstu poslova, kako bi upravni sustav korisnicima dao preglednu i jasnu sliku mreža institucija kojima se mogu obratiti u ostvarivanju svojih pojedinih prava.

S obzirom na prethodno navedeno, potrebno je izmijeniti predloženi Zakon na zadani način, odnosno odrediti tijela koja preuzimaju poslove koji su prema odredbama važećeg Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, broj 121/17) bili u nadležnosti ureda državne uprave u županijama, a koji su novim Zakonom o sustavu državne uprave ukinuti.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Prema odredbi članka 204. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18) zakon se može donijeti po hitnom postupku, kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi, koji u prijedlogu moraju biti posebno obrazloženi.

18. srpnja 2019. godine stupio je na snagu novi Zakon o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 66/19) kojim se ukidaju uredi državne uprave u županijama te je određeno da uredi državne uprave u županijama ustrojeni na temelju dosad važećeg Zakona o sustavu državne uprave nastavljaju s radom do stupanja na snagu posebnih zakona kojima će se pojedini poslovi državne uprave iz nadležnosti ureda državne uprave povjeriti županijama. Slijedom navedenoga potrebno je ovaj Zakon uskladiti sa Zakonom o sustavu državne uprave i odrediti drugo upravno tijelo koje će provoditi poslove koji su bili u nadležnosti ureda državne uprave.

S obzirom na prethodno navedeno, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA
O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA
I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI**

Članak 1.

U Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, broj 121/17) u cijelom tekstu Zakona riječi: „uredi državne uprave u županijama“ u određenom padežu zamjenjuju se riječima: „nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na ostvarivanje prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji“ u odgovarajućem padežu.

Članak 2.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2020. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom 67. stavkom 1. Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 66/19) određeno je da uredi državne uprave u županijama ustrojeni na temelju Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, br. 150/11, 12/13 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 93/16 i 104/16) nastavljaju s radom do stupanja na snagu posebnih zakona kojima će se pojedini poslovi državne uprave iz nadležnosti ureda državne uprave povjeriti županijama.

Zakon o sustavu državne uprave je stupio na snagu 18. srpnja 2019. godine, slijedom čega je potrebno izmijeniti Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji na zadani način, odnosno odrediti tijela koja preuzimaju poslove za koje su prema odredbama važećeg Zakona bila u nadležnosti ureda državne uprave u županijama, a koji su novim Zakonom o sustavu državne uprave ukinuti.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Pravo na pravnu pomoć

Članak 129.

- (1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata i članovi njegove uže i šire obitelji, članovi uže i šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja i članovi uže i šire obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata imaju pravo na primarnu pravnu pomoć.
- (2) Primarna pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća pomoć u ostvarivanju prava iz ovoga Zakona:
 - a) davanje općih pravnih informacija (opća i načelna pravna uputa) i
 - b) davanje pravnih savjeta (uputa o načinu i mogućnostima rješavanja odnosno ostvarivanja prava).
- (3) Primarnu pravnu pomoć iz stavaka 1. ovoga članka pruža Ministarstvo, područne jedinice Ministarstva, centri za psihosocijalnu pomoć i uredi državne uprave u županijama.
- (4) Osobe iz stavka 1. ovoga članka primarnu pravnu pomoć koja nije obuhvaćena ovim Zakonom i sekundarnu pravnu pomoć ostvaruju sukladno propisu kojim se uređuje ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć.
- (5) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata prije početka i tijekom cijelog kaznenog postupka te postupka o izvanrednim pravnim lijekovima, kao i u postupku izvršenja kazne, mjera upozorenja ili sigurnosnih mjera imaju pravo na stručnu pomoć branitelja i naknadu troškova kaznenog postupka sukladno propisima kojima se uređuje kazneni postupak.

Pravo na grobno mjesto, troškove ukopa uz odavanje vojnih počasti i održavanje grobnih mjesta

Članak 137.

- (1) Ministarstvo snosi troškove prijevoza i ukopa posmrtnih ostataka smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, na području Republike Hrvatske, uz odavanje vojne počasti, kao i troškove prijevoza i ukopa posmrtnih ostataka nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata nakon postupka ekshumacije i identifikacije.
- (2) Ministarstvo snosi troškove prijevoza i ukopa posmrtnih ostataka umrloga hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i umrloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata na području Republike Hrvatske, uz odavanje vojne počasti.
- (3) Ministarstvo snosi troškove prijevoza i ukopa iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i izvan područja Republike Hrvatske.
- (4) Vojne počasti iz stavka 2. ovoga članka odaju se ako obitelj pravodobno obavijesti nadležni ured državne uprave u županiji odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba.
- (5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, vojne počasti se odaju prilikom ispraćaja posmrtnih ostataka, na području Republike Hrvatske.
- (6) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su smrtno stradali u obrani suvereniteta Republike Hrvatske smatraju se povijesno značajnim osobama u smislu Zakona o grobljima.
- (7) Obveznici održavanja grobnih mjesta povijesno značajnih osoba iz stavka 6. ovoga članka iza kojih nema živih nasljednika su vlasnici groblja u kojima se nalaze ta grobna mjesta.
- (8) Grobna mjesta s posmrtnim ostacima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iza kojih nema živih nasljednika ne mogu se smatrati napuštenima, sukladno propisima o grobljima, a obveznici održavanja su vlasnici groblja u kojima se nalaze ta grobna mjesta.

(9) Vlasnici groblja dužni su do kraja siječnja tekuće godine izvijestiti Ministarstvo o grobnim mjestima povijesno značajnih osoba iz stavka 6. ovoga članka i hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iz stavka 8. ovoga članka koja su preuzeli na održavanje u prethodnoj kalendarskoj godini. Izvješće sadrži: ime i prezime, datum i godinu pokopa, oznaku grobnog mjesta, reda, polja i grobnog mjesta za svaku povijesno značajnu osobu iz stavka 6. ovoga članka.

(10) Ministarstvo će jednom godišnje, neposrednim uvidom, provesti nadzor nad izvršavanjem obveze iz stavaka 7. i 8. ovoga članka.

(11) Članovi uže i šire obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata imaju pravo na dodjelu grobnog mjesta i prije ekshumacije i identifikacije nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, a temeljem pokrenutog postupka za dodjelu grobnog mjesta po posebnim propisima, kao korisnici tog grobnog mjesta uz obvezu njegova održavanja.

(12) Jedinice lokalne samouprave i drugi vlasnici groblja dužni su:

a) dati na korištenje grobna mjesta uz naplatu polovice predviđenog iznosa za umrle hrvatske ratne invalide iz Domovinskog rata i za umrle hrvatske branitelje iz Domovinskog rata ako oni ili članovi njihove uže i šire obitelji nemaju na korištenju grobno mjesto i ako ga nisu ustupili na korištenje trećoj osobi nakon stupanja na snagu ovoga Zakona i

b) osigurati dijelove groblja odnosno aleje za pokop hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

(13) Pravo iz stavka 12. ovoga članka ne obuhvaća i oslobođenje od plaćanja godišnje grobne naknade, osim ako to oslobođenje nije predviđeno drugim propisom.

(14) Pravo iz ovoga članka ostvaruje se sukladno pravilniku koji donosi ministar.

Postupak i način ostvarivanja prava

Članak 166.

(1) Nadležni ured državne uprave u županiji odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba je prvostupanjsko tijelo koje po zahtjevu stranke postupa u upravnim stvarima i rješava o:

a) statusu člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i statusu člana obitelji osobe smrtno stradale u obrani suvereniteta Republike Hrvatske te njihovim pravima

b) statusu člana obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i status člana obitelji nestale osobe u obrani suvereniteta Republike hrvatske te njihovim pravima

c) statusu članova obitelji umrlog hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine i njihovim pravima te pravima članova njihove obitelji

d) statusu hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i statusu osobe stradale u obrani suvereniteta Republike Hrvatske te njihovim pravima

e) statusu zatočenika u neprijateljskom logoru

f) statusu i pravima stradalih pirotehničara i članova njihovih obitelji

g) o pravu na jednokratnu novčanu pomoć iz članaka 115. i 118. ovoga Zakona

h) o pravu na naknadu za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona

i) o pravu na besplatne udžbenike iz članka 125. ovoga Zakona

j) o pravu na besplatni topli obrok iz članka 123. ovoga Zakona i

k) ostalim statusima i pravima iz ovoga Zakona koji prema ovom Zakonu i drugim posebnim propisima nisu u nadležnosti drugih javnopravnih tijela.

(2) Drugostupanjsko tijelo nadležno za postupanje po žalbama na rješenja javnopravnih tijela iz stavka 1. ovoga članka je Ministarstvo.

(3) Prvostupanjsko tijelo koje rješava o statusima i pravima iz stavka 1. ovoga članka za osobe koje nemaju prebivalište na državnom području Republike Hrvatske je nadležno upravno tijelo Grada Zagreba.

(4) Prvostupanjsko tijelo nadležno za rješavanje o pravu na prilagođeni osobni automobil odnosno novčanoj protuvrijednosti za prilagođeni osobni automobil iz članka 69. ovoga Zakona, pravu na naknadu troškova prilagodbe osobnog automobila iz članka 70. ovoga Zakona, o pravu na stambeno zbrinjavanje i pravu na prilagodbu prilaza do zgrade, stana i prilagodbu stana iz članka 100. ovoga Zakona je Ministarstvo.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor.

(6) Nadležno javnopravno tijelo iz stavka 1. ovoga članka vodi evidencije i izdaje potvrde o statusu i pravima hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i članova njegove obitelji, članova obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, članova obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, kao i o ostalim statusima i pravima iz stavka 1. ovoga članka Zakona o kojima rješava.

Članak 172.

(1) Kada ured državne uprave u županiji odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba nakon privremenog rješenja donosi novo privremeno rješenje ili rješenje kojim priznaje pravo, to rješenje ima pravni učinak od prvog dana idućeg mjeseca nakon proteka važnosti rješenja kojim je pravo utvrđeno privremenim rješenjem.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, kada se nakon privremenog rješenja donosi novo privremeno rješenje ili rješenje, tim će se rješenjem ukinuti prethodno privremeno rješenje.

Članak 177.

(1) Prava po ovom Zakonu mogu se koristiti dok postoje ovim Zakonom propisani uvjeti za ostvarivanje tih prava.

(2) Korisnici prava iz ovoga Zakona dužni su u roku od 15 dana prijaviti nadležnom uredu državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave svaku promjenu činjenica koje utječu na gubitak pojedinog prava ili na smanjenje opsega korištenja tim pravom.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC	
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo hrvatskih branitelja
Svrha dokumenta	izvješće o javnom savjetovanju
Datum dokumenta	27. kolovoza 2019.
Verzija dokumenta	1.
Vrsta dokumenta	izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo hrvatskih branitelja
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	Zainteresirani dionici putem https://esavjetovanja.gov.hr
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Savjetovanje je provedeno putem https://esavjetovanja.gov.hr u trajanju od 6. do 21. kolovoza 2019.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Putem https://esavjetovanja.gov.hr nije dostavljen nijedan prijedlog.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene	Putem https://esavjetovanja.gov.hr nije dostavljen nijedan prijedlog.

Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Za provedbu savjetovanja nisu bila potrebna financijska sredstva.